

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló, 2006. július 5-i 1082/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek („EGTC-rendelet”) a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról

(COM(2011) 610 final – 2011/0272 (COD))

(2012/C 191/10)

Előadó: **Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS**

2011. október 25-én, illetve 2011. október 27-én az Európai Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 175. cikkének (3) bekezdése és 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló, 2006. július 5-i 1082/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek („EGTC-rendelet”) a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról

COM(2011) 610 final – 2011/0272(COD).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció 2012. április 3-án elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2012. április 25-26-án tartott, 480. plenáris ülésén (az április 25-i ülésnapon) 172 szavazattal, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) osztja az Európai Bizottság elkötelezettségét az európai területi együttműködési csoportosulás formája mellett, és támogatja az új rendelet megközelítést, amely lehetővé teszi, hogy az EGTC hatékonyabb, egyszerűbb és rugalmasabb eszköz legyen, és hozzájáruljon a Lisszaboni Szerződésben megerősített területi együttműködés javításához. Ez a vélemény kiegészíti az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló rendeletjavaslat tárgyában kidolgozott véleményt. ⁽¹⁾

1.2 Az EGSZB támogatja azt, hogy a rendelet európai szintű közös megoldások révén megerősíti az EGTC jogi eszközét, és úgy véli, hogy az EGTC-k a jövőben az együttműködés és a területi kohézió alapvető eszközét fogják jelenteni.

1.3 Az EGTC-k folytonossága a jövőben is biztosítva lesz, és a rendelet módosításainak köszönhetően a jogi eszköz nagyobb rugalmasságot tesz majd lehetővé a területi és ágazati politikák megvalósításához.

1.4 A régiók politika súlya Európában egyre nagyobb. Az EGSZB teljes mértékben támogatja, hogy az EU területi együttműködési politikája lehetővé teszi, hogy a regionális hatóságok új szerepet töltsenek be. A Tanácsban a tagállamok vesznek részt, és az EGSZB az európai régiók megfelelő részvételében

is reménykedik. Az RB és az EGSZB fontos intézményi szerepet tölt be, amelyet a Tanácsnak tiszteletben kell tartania.

1.5 A jövőben kihívást jelent majd a helyi és regionális önkormányzatok és a civil társadalom bevonása az Európa 2020 stratégia megvalósításába, amely szoros együttműködést tesz szükségessé a különböző kormányzati szintek között.

1.6 Az EGSZB mindig is elismerte a többszintű kormányzási rendszerek hozzáadott értékét, ezért támogatja az EGTC-k létrehozását, amelyek lehetővé teszik egy makrorégió, eurorégió vagy határokon átnyúló terület valamennyi érintett szereplőjének részvételét.

1.7 A többszintű kormányzást azonban meg kellene erősíteni a gazdasági és társadalmi szereplők részvételével, ezért az EGSZB azt javasolja, hogy a rendeletmódosítás könnyítse meg a szociális partnerek és más civil társadalmi szervezetek megfelelő formában történő részvételét az európai területi együttműködési csoportosulásokban. Az EGTC-k, az Európa 2020 stratégia és az ágazati politikák közötti kapcsolatok a civil társadalom részvétele révén javulni fognak.

1.8 Az EGTC-kben részt vevő nemzeti, regionális és helyi közigazgatási szervek tisztviselőinek képzése és tapasztalatcsereje rendkívül fontos, ezért az EGSZB azt javasolja, hogy az Európai Bizottság mozdítsa elő közös képzési programok szervezését, amelyek a politikai és közigazgatási irányítás fejlesztésére irányulnak.

⁽¹⁾ Lásd e Hivatalos Lap 49. oldalát.

1.9 Az EGSZB azt javasolja, hogy a Tanács és a Parlament gyorsan fogadja el ezt az igen specifikus rendeletet, anélkül, hogy megvárják vele az egész kohéziós politikai csomag elfogadását. Így a rendelet mielőbb hatályba léphet.

2. Az európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC)

2.1 Az európai területi együttműködési csoportosulás olyan jogi forma, amely az Európai Unió közintézményei közötti együttműködési struktúrák létrehozatalára szolgál. Az eszközt az 1082/2006/EK rendelet hozta létre a kohéziós politika 2007–2013-as időszakra szóló rendelkezései keretében.

2.2 Ebben a tervezési időszakban azok az együttműködési intézkedések, amelyeket addig az INTERREG közösségi kezdeményezés finanszírozott, a kohéziós politika célkitűzésének rangjára emelkedtek, mégpedig mind a határokon átnyúló, mind a transznacionális és interregionális intézkedések. Európai területi együttműködés elnevezés alatt ezek alkotják a harmadik célkitűzést.

2.3 A területi együttműködés alapvető fontosságú eszköznek tekinthető a kohéziós célok eléréséhez, ezért új lendületet kap és több pénzügyi eszköz áll rendelkezésére. Ezzel párhuzamosan azonban a fejlődését megnehezítő akadályok kiküszöbölésére irányuló intézkedéseket is el kell fogadni.

2.4 Jelenleg az uniós tagállamok hatóságainak, különösen a regionális és helyi önkormányzatoknak, együttműködési tevékenységeik lebonyolítása során számos jogi és gyakorlati problémával kell szembesülniük, amelyek a jogszabályok és az eljárások különbözőségére vezethetők vissza, és amelyek kedvezőtlen hatással járnak a tevékenységek megvalósítására nézve.

2.5 Az EGTC-k létrehozására irányuló rendelet ⁽²⁾ célja, hogy új eszközöket adjon a területi együttműködés szereplőinek az ilyen nehézségek leküzdéséhez és a területi együttműködési intézkedések végrehajtásának javításához.

2.6 Ez a jogi forma lehetővé teszi, hogy a területi együttműködési projekteken vagy közös intézkedéseken dolgozó intézménycsoportok, európai társfinanszírozással vagy anélkül, a csoportot alkotó tagoktól különböző, saját jogi személyiséggel rendelkezzenek, és az Európai Unióban lebonyolított jogi tranzakciók során a saját nevükben léphessenek fel.

2.7 A rendelet öt éves fennállását követően és az azzal szerzett tapasztalatok fényében az Európai Bizottság a rendelet módosítására irányuló javaslatot tett közzé, amelyben a pontosításra, az egyszerűsítésre és az EGTC-k megvalósításának javítására irányuló változásokat kezdeményez.

3. Az EGTC-kről szóló 1082/2006/EK rendelet módosítására irányuló rendeletjavaslat

3.1 A jelenlegi rendelet alkalmazásáról szóló jelentés elkészítése tekintetében vállalt kötelezettségét teljesítendő, valamint a Régiók Bizottságával együttműködve, intézményközi szinten és az EGTC-kkel végzett konzultáció eredményeként az Európai Bizottság megerősítette, hogy az EGTC-k megfelelő struktúrát jelentenek a hosszú távú területi együttműködéshez. ⁽³⁾

3.2 Az EGTC jogi formája a területi együttműködésnek „formálisabb kereteket biztosít, nagyobb jogbiztonsággal, hivatalosabb alapokkal és szilárdabb intézményi struktúrával”.

3.3 A létező csoportosulások visszajelzései kedvezőek. 15 tagország részvételével 26 EGTC jött létre, melyek több mint 550 regionális és helyi önkormányzatot tömörítenek.

3.4 Hiányosságokra is fény derült azonban, amelyek miatt elmondható, hogy „az EGTC-k alkalmazása elmarad a várakozásoktól”, és lehet, hogy az említett hiányosságok miatt nem jött létre még több csoportosulás. A rendelet módosítása meg kívánja oldani ezeket a problémákat.

3.5 Problémák észlelhetők a csoportosulások létrejöttével és működésével kapcsolatban, valamint a létrehozásukra és módosításukra vonatkozó eljárások lassúsága és bonyolultsága miatt. Az is nem kívánt következményekkel járt, hogy a nemzeti és regionális hatóságok eltérően értelmezték a szabályokat, és különböző eljárásokat alakítottak ki.

3.6 A csoportosulások tagjainak jogi és szervezeti sokfélesége, valamint hatásköreik különbözősége miatt nehéz olyan struktúrát találni, amely az összes tagnak megfelel.

3.7 Szintén különbségek vannak a rendeletben szereplő, különféle területekre vonatkozó rendelkezések alkalmazásában, így a korlátozott vagy korlátlan felelősség, az EGTC-k dolgozóinak foglalkoztatási rendszere, továbbá a közművekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos közbeszerzési mechanizmusok tekintetében.

3.8 Harmadik országok részvétele szintén nehézségekkel jár azokban az esetekben, amikor célszerűnek látszik egyetlen tagállam és egy harmadik ország entitásainak csoportba tömörülése.

3.9 A rendelet egyes elemeit is különbözőképpen értelmezik, például a magánjellelű szervezetek részvételének tekintetében, amelyeknek közbeszerzési eljárás keretében szerződő feleknek kell lenniük.

⁽²⁾ Az EKSZ 159. – jelenleg az EUMSZ 175. – cikke értelmében, amely szerint az alapokon kívül is lehet egyedi intézkedéseket elfogadni a gazdasági és társadalmi kohézió céljának érdekében.

⁽³⁾ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK rendelet alkalmazása. COM(2011) 462 final.

4. Általános megjegyzések

4.1 Amint az EGSZB a konzultációs eljárás keretében már kifejtette ⁽⁴⁾ a 1082/2006/EK rendelettel kapcsolatban, az EGTC hasznos, értékes eszköz, amely elősegítheti, hogy a területi együttműködés hatékonyabb, aktívabb és láthatóbb legyen.

4.2 Az egyes tagállamok közötti eltérések ellenére az Európai Unió jövőbeli irányítási rendszerében a régiókra igen jelentős szerep hárul majd, amelyet az intézményeknek támogatniuk kell.

4.3 Az EGSZB üdvözli az új rendeletjavaslatot, amely javítja és megkönnyíti ennek az eszköznek az alkalmazását, és még hasznosabbá teszi a régiók számára. A csoportosulásoknak olyan eszközre van szükségük, amely szilárd, szervezett, jogilag hatékony és életképes alapokkal ruházza fel az európai regionális együttműködést.

4.4 Az új rendelet megkönnyíti új EGTC-k létrehozását, és javítja működésüket, mivel megerősít egy olyan, teljes működési kapacitással rendelkező szervezett keretet, amelynek segítségével leküzdhetők a transznacionális együttműködési tevékenységeket övező jogi és gyakorlati nehézségek. Olyan szervezeti egységeket hoz létre, amelyek rendeltetése kimondottan a tervezés, a koordináció és az irányítás.

4.5 Az EGSZB szerint a rendelet újabb lépést jelent a határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködés ösztönzése felé.

4.6 Így az ambiciózusabb együttműködés irányába hat. Azok az intézkedések, amelyeket európai alapok társfinanszíroznak a területi együttműködés keretében, így stratégiaibb jellegű irányvonalakra támaszkodnak, és a közös európai érdek hozzáadott értékén és a folytonosság iránti elkötelezettségen alapulnak.

4.7 Kívánatos lenne, ha a régiók közötti együttműködés a jövőben az Európa 2020 stratégia keretében fejlődne tovább, és ha megszilárdulnának a munkahelyteremtésre, valamint a versenyképesség, a fenntarthatóság, a vállalkozások – beleértve a kkv-kat is –, az egyetemek és technológiai központok stb. közötti együttműködés javítására vonatkozó célkitűzések.

4.8 Az EGSZB azt is támogatja, hogy a területi együttműködés erősítse a régiók és a városok közötti tematikus és ágazati jellegű kezdeményezéseket.

4.9 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy gazdasági és technológiai kérdésekben az EGTC a regionális önkormányzatok közötti együttműködésnek máris olyan formáit teszi lehetővé, amelyek az Európa 2020 stratégia számára is nagy jelentőségűek. Az együttműködés e formáját ismertebbé kellene tenni.

4.10 Az EGSZB nagyra becsüli azoknak a különféle kezdeményezéseknek az értékét, amelyeket az olyan együttműködési

eszközök tesznek lehetővé, mint az EGTC – kezdve az INTER-REG-projekttektől a határokon átnyúló közszolgáltatások vagy több ágazatra vonatkozó stratégiai tervek megvalósításáig.

4.11 Az EGSZB támogatja a Régiók Bizottságának az EGTC-k nyomom követésére és a bevált gyakorlatok cseréjére vonatkozó intézményi szerepét. Az RB EGTC platformjának az új rendelet elfogadása után is folytatnia kell tevékenységét.

4.12 Az EGSZB együtt kíván működni az RB-vel, hogy az EGTC-k nyomom követésében és értékelésében a civil társadalom és a szociális partnerek is részt vehessenek. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen jelentést az új rendelet alkalmazásáról, továbbá a gazdasági és szociális szereplők, valamint a civil társadalom EGTC-kben történő részvételéről. ⁽⁵⁾

4.13 Az EGSZB az EGTC-k létrehozási eljárásának jövőbeli egyszerűsítését és az egyezmények hat hónapon belüli elfogadását is üdvözli, még ha a kormányok ezt még nem is hagyták explicit módon jóvá.

4.14 Az EGSZB nagyra értékeli, hogy az EGTC-k igen sokoldalúan képesek kezelni a több tagállam területén élő polgárokat kiszolgáló infrastruktúrákat és általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat.

4.15 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a területi együttműködésre, amelynek elsődleges célja a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése, olyan magas szintű, ambiciózus és politikailag komplex együttműködési kezdeményezések keretében is sor kerül, amilyenek a makrorégiók, az eurorégiók, továbbá az integrált tengerpolitika keretében a tengeri medencékre vonatkozó stratégiák.

4.16 Az EGSZB rámutat arra, hogy a makroregionális és régiók közötti együttműködés az EGTC-k megfelelő működése révén az EU ágazati céljainak elérésében is szerepet játszhat. Az Európa 2020 stratégia ezáltal minden kétséget kizáróan újabb lendületet kap. A rendelet valószínűleg megkönnyíti, hogy az EGTC-k szorosabban összekapcsolódjanak az EU ágazati politikáira vonatkozó politikai és pénzügyi eszközökkel.

4.17 Az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak meg kell könnyíteniük, hogy a legkülső régiók és a tengeren túli területek igénybe vehessék az EGTC-ket, a velük szomszédos harmadik országokkal közösen is.

4.18 Annak az elvnek a tiszteletben tartásával, hogy az EGTC-k igénybevétele önkéntes kell, hogy legyen, az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy proaktívabb szerepet játszva támogassa, egyszerűsítse és tökéletesítse az EGTC-ket, amelyeket össze kell kapcsolni az Európai Unió stratégiai céljaival.

⁽⁴⁾ Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: Javaslat a határokon átnyúló európai együttműködési csoportosulás (HEECS) felállítására vonatkozó európai parlamenti és tanácsi rendeletre, HL C 255., 2005.10.14., 76. o.

⁽⁵⁾ Az EGSZB „Hatékony partnerségek a kohéziós politikában” című véleménye, HL C 44., 2011.2.11., 1. o..

5. Részletes megjegyzések

5.1 Az EGSZB kedvezően ítéli meg az érvényben levő rendelet módosítására irányuló európai bizottsági javaslat szemléletmódját. Hangsúlyozza, hogy az EGTC-knek egyszerűen felhasználható eszközöknek kell lenniük, hogy minden partneri csoportosulás a sajátosságainak legmegfelelőbb módon alakíthassa ki formáját és funkcióit, hiszen minden csoportosulásnak egyedi a helyzete és a körülményei. Az EGTC-nek olyan eszköznek kell lennie, amely az összes együttműködési törekvés számára megfelelő.

5.2 Jelenleg számos európai régió nem használja ki azokat a lehetőségeket, amelyeket az EU regionális politikájának keretében az európai uniós joganyag az EGTC által képviselt jogi eszköz révén együttműködésükhöz kínál. Az EGSZB nyomatékosan kéri, hogy az Európai Bizottság tegyen nagyobb erőfeszítéseket annak érdekében, hogy ismertebbé és népszerűbbé tegye ezt az eszközt a regionális önkormányzatok és a civil társadalom körében.

5.3 Az egyszerűsítési elvnek, amelyet az Európai Bizottság a jövőbeli kohéziós politika és következképpen az európai területi együttműködés tekintetében bevezetett, a különféle eszközökre – különösen az EGTC-re – is érvényesnek kell lennie.

5.4 Az EGSZB megállapítja, hogy a bonyolult jogi, adminisztratív és eljárási követelmények visszatartó hatást gyakorolnak a területi együttműködés szereplőire, különösen azokra a regionális és helyi önkormányzatokra, amelyek korlátozott adminisztratív eszközökkel és csekély forrásokkal rendelkeznek.

5.5 Az EGTC-k létrehozásához szükséges adminisztratív eljárás lassúsága, valamint az, hogy ezt az eljárást minden új partner belépésekor meg kell ismételni, összeegyeztethetetlen az együttműködési tevékenységekhez szükséges dinamizmussal, és

valódi akadályt jelent az EGTC-k felhasználásával kapcsolatban. Az EGSZB örömmel fogadja, hogy az új rendelet megoldja ezeket a problémákat.

5.6 A rugalmasság egy másik kívánatos tulajdonság, amelyre az érintettek egy együttműködési struktúra létrehozásakor törekednek, hogy általa a szervezetet és a működést saját szükségleteikhez és sajátosságaikhoz tudják igazítani.

5.7 Az EGSZB azt javasolja, hogy a regionális és helyi önkormányzatok munkájának megkönnyítése érdekében az Európai Bizottság vezessen be egy tanácsadási, képzési és tapasztalatcsere-rendszert, amely megkönnyíti az egyezmények és szabályzatok kidolgozását.

5.8 Az EGSZB nem tartja elégségesnek az EGTC-k közigazgatási szervei közötti digitális szétaprózódottság elkerülése céljából elfogadott intézkedéseket. Gondoskodni kell egy egymással összekapcsolt, interaktív területi közigazgatási szervekből álló rendszerről, amely az uniós ISA program ⁽⁶⁾ keretében érhető el. Így támogatható a többszintű kormányzási rendszerek hozzáadott értéke, és egy makrorégió, eurorégió vagy határokon átnyúló terület valamennyi érintett szereplőjének részvétele.

5.9 Az EGSZB helyesli, hogy az EGTC-k személyzetére vonatkozó munkaügyi és biztonsági szabályokat, valamint a személyzet felvételére és a munkaerő-gazdálkodásra vonatkozó szabályokat az egyezmény határozza meg.

5.10 Felhívja a figyelmet arra a példára, amelyet a többszintű kormányzással kapcsolatban az EGTC-k jelentenek, amelyekben a különféle regionális, helyi, nemzeti és intézményi környezetből érkezett partnerek maguk határozzák meg az együttműködési viszony kormányzási és irányítási szerveit. Az EGSZB azonban azt javasolja, hogy ezekben a szociális partnerek és a civil társadalom más szereplői is legyenek részt.

Kelt Brüsszelben, 2012. április 25-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Staffan NILSSON

⁽⁶⁾ Az európai közigazgatások közötti átjárhatósági eszközök